

DUNÁNTÚLI HIRLAP

KERESZTÉNY POLITIKAI HETILAP

Megjelenik minden szombaton
Előfizetési ára: negyedévre 250 P.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. SZABÓ ÁRPÁD

Szerkesztőség: Káptalándomb 32. Telefon 609
Kiadóhivatal: Káptalándomb 32. Telefon 609

Válságos napok

Érdekes volna megállapítani, hogy a napilapok fogyásának ugrásszerű emelkedése milyen mértékben jelzi a politikai fordulópontokat és a döntő katonai eseményeket. Vagy ha nem is jelez az újságúras üres polca nagy változásokat a nemzet életében, mennyiben fejezi ki ez a tény az olvasóközönség hitét a sejtett nagy fordulatban.

A mostani napok kétségtelenül beletartoznak az egyik vagy másik esetbe. A hivatalos közlemények szükségviselése — hogy úgy mondjuk — csak olaj a tüzre; szinte szabályszerűen lehet felállítani a tételt: amilyen mértékben hallgatnak az újságok hírmagyarázóit, olyan fokban emelkedik az egyéni találgatások és kommentárok mennyisége. És ez érthető is. Az ú. n. politizálás és külpolitikai találgatás nemcsak a túltengő képzelettel megáldott naplopók kedves időtgyönyörítő szórakozása, hanem vetülete egy nép politikai érettségének is. Nem lehet tagadni, hogy sok forrófejű, de fogyatékos intelligenciájú ember számára kitűnő alkalom a háborús hisztéria terjesztésére, de az is igaz, hogy lelki felkészülés is a sorsdöntő napok érett észsel és lelki felkészültséggel való fogadására is.

A Románia felől érkező hírek és a hozzájuk fűzött találgatások jellemzően mutatják a magyar közönség szellemi beállítottságát. Megszívlelni való tény, hogy az emberek nagy többsége az esemény súlyosságához illő komolysággal és aggódó hazaszeretettel beszél a várható komplikációkról. Nyomat sem látni annak a léha és felelőtlen könnyűvértűségnek, mely az első világháború végének válságos napjait olyan lehangelő és piszkos árnyékban idézi emlékezetünkbe. A közösségi együttérzés és felelősségtudat emelkedésének kézzelfogható jeleivel lehet találkozni, legalább is ami a gondolkozásmódot és érzéseket illeti.

Népünk politikai érettségének bizonyítékát kell látnunk abban is, hogy semmit sem látunk abból a felelőtlen izgatásból és nem is lepeltet hazafiatlan propagandából, mely ugyan csak az első világháború végének keserű emlékü kísérő jelensége volt. Igaz, hogy akkor a harctér szinte elérhetetlenül messze volt tőlünk, most meg a légítámadások borzalmai idehozták közénk és a riadók idegörlő óráiban átéljük harcoló katonáink minden szenvedését. Megszűnt a harctér és hátszög fogalmát elhatároló vonal: érezzük a minden gondolatunk és tettünk nyomán ránk nehezedő felelősséget.

Magától értetődik, hogy a mai válságos időben megszűnik minden pártpolitikai tevékenység és belpolitikai kalandozás. A súlyos napok az egész nemzettől mélyes komolyságot, lelki fegyelmelzést és öntudatos engedelmességet követelnek. A magyar politikai gé-

Feloszlatták a magyarországi politikai pártokat

MTI jelenti: A hivatalos lap csütörtök reggeli rendkívüli száma a kormány rendeletét közli a politikai pártok feloszlatairól. Eszerint az összes politikai pártok, tekintet nélkül pártállásukra, feloszlattak. Mindenféle politikai párttevékenység tilos.

A feloszlatt politikai pártok bárhol található vagyonát a rendőrség azonnal zár alá

veszi és annak biztonságba helyezéséről a belügyminiszter rendelkezése szerint gondoskodik. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig, háború esetén hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki a rendeletben foglalt tilalmat megszegi. A rendelet augusztus 24-én, csütörtökön lépett hatályba.

Románia kiugrott a háborúból

MTI jelenti: A bukaresti rádió szerdán este Mihály király állítólagos kiáltványát ismertette, amely szerint Románia megszüntette a harcot, fegyverszünetet kért és kapott a Szovjetuniótól, illetve a szövetségesektől, az Északamerikai Egyesült Államoktól és Angliától. Románia elfogadta a szövetséges hatal-

mak fegyverszüneti feltételeit. A kiáltvány szerint Romániában demokrata kormány alakult, Stanatescu hadtest tábornok miniszterelnökségével. A kormány első programponjtja a bécsi döntés semmissé nyilvánítása. A magyar kormány megtette az új helyzet által megkövetelt összes szükséges intézkedéseket.

Szent István ünnepe a székesegyházban

Áhítatos kegyelettel áldozott Győr katolikus-sága Szent István király emlékének. A székesegyházban báró Apor Vilmos megyéspüspök mondott ünnepi szentmisét, amelyen megjelentek a város, a vármegye és a katonaság képviselői.

Evangelium után Brantl Lajos székesegyházi kanonok-mondott szentbeszédet. Szent Istvánt mint imádkozó, kardot forgató és hazát alapító királyt állította a hallgatóság elé. Szent királyunk példájára ma is ezrek és milliók keze kulcsolódik imára szerte az országban a szebb és boldogabb magyar jövőért könyörögve. Hős katonáink fegyverrel a kézben harcolnak az istentelenség hádaival szemben. A magában véve

durva acél azonban csak akkor lesz értékes erős fegyver, ha katonáink karjaiban nemes szívek tisztá vére lüktet. Ma, amikor hazánk határait az ellenség ostromolja, országalapító szent királyunk reánk maradt palástja legyen az ő bizton remélt égi pártfogásának szimbóluma.

Ürfelmutatásra csendült meg az oltárcsengő, amikor megszólaltak a légiveszélyt jelző szirénák. A templomban körülhordozott figyelmeztető táblákat látva a hívő sereg csendben nyugodtan hagyta el a templomot. Csak a papság maradt az oltárnál és a hatóságok vezetői a szentély padjaiban, akik példás nyugalommal várták meg a szent áldozat befejezését.

Győri problémák

Nemrég történt, hogy az egyik esős délután a szolgálatos rendőr a Szent Imre herceg-úton az aszfaltos kocsiútról a sáros gyalogjáróra zavarta fel a közlekedőket. Mi jól tudjuk, hogy a derék rendőr csak kötelességet teljesít, midőn a kocsiútról a gyalogjáróra szorítja az embereket, de viszont a szegény közönségnek se lehet rossz néven venni, ha ebben a cipő- és talpszük világban olyan helyen szeret járni, hol a latyak és sár kevesebb beutat talál be-

teg cipőjébe. Nem hozhatna a város olyan szabályrendeletet, hogy a háztulajdonos legalább ugyanolyan fedéllel köteles ellátni a gyalogjárót, mint amilyen a város a kocsiútra ad. Így nem állna elő az a fonák helyzet, hogy az okatlan állatnak jobb útja van, mint a lelkes embernek — nem lett volna módja szerkesztőségünk rossz májú humoristájának megtenni azt az epés megjegyzést, hogy Győrött csak a marhák előtt áll sima pálya.

niesz, mely viharos történeti multunk annyi szakadékan átvezetett, bizonyára most is éberen virraszt, hogy kijelölje a gondolat és tett célját, illetőleg a feléje vezető utat. A sokat emlegetett nemzeti egység ma óriási fontosságú, sőt egyenesen életet jelentő conditio sine qua non-ná magasztosult és kivétel nélkül kötelező törvénnyé keményedett. Ma ez az

egyetlen törvény kötelez mindenkit, aki ezen a magyar földön élni akar. Egy egész ország sorsáról van szó és erről nem dönthetnek önmagukteremtette, monomániás elnökjelöltek és talmi államférfiak. Erős a hitünk, hogy fajtánk ezekben a nehéz időkben is kitermeli magából az elhivatott vezetőket, akik átvezetik a nemzet hajóját a viharos tengeren. (—)

A Hatásköri Bíróság az egyházi adókiivetés elleni jogorvoslatokról

A Hatásköri Bíróság egy most meghozott, elvi jelentőségű ítéletében a magyar püspöki kar és a minisztertanács jóváhagyásával 1934. január 1-én életbelépett »a Magyarországi Katolikus Egyházak Adóztatási Szabályzata« és a 600/1927. P. M. sz. rendelet 104. §-ának egybevetése alapján az egyházi adók kiivetése ellen való jogorvoslatokról a következőket állapította meg:

Ezekből a törvényes rendelkezésekből kitérően a római katolikus egyházi adóztatás, nevezetesen az egyházi adók egyéni kiivetésével kapcsolatosan kétféle jogorvoslati rendszernek van helye.

A kiivetés jogossága és mérve tekintetében mutatózó jogsérelem elbírálása a róm. kat. egyház autonóm jogkörébe tartozik, végső fokban azonban a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dönt a hozzá intézhető felülvizálati kérelem elbírálása során. A kiivetés

jogossága és mérve tekintetében felmerült jogviták tehát közigazgatási útra tartoznak.

Abban a kérdésben azonban, hogy az egyházi adót az arra illetékes hatóság jogérvényesen állapította-e meg, a 600/1927. P. M. sz. rendelet 104. §-a értelmében első fellebbezési fórum a közigazgatási bizottság-adóügyi albizottsága, amelynek határozata ellen beadott panasz felett a Közigazgatási Bíróság van jogosítva dönteni.

Ezek szerint tehát — folytatódik tovább a Hatásköri Bíróság ítélete — a Közigazgatási Bíróság azt a kérdést hivatott eldönteni, hogy a jogosság és a mérve tekintetében közigazgatási úton megállapított követelését a jogszabály szerint arra illetékes hatóság jogérvényesen állapította-e meg, vagyis, hogy az egyházi adó közadók módjára való behajthatóságának lehetősége fennáll-e vagy sem.

Az ókori Győr egy kitűnő könyvben

Révay József, az ókori világ kiváló tudósa, akinek az ókori tudományt népszerűsítő művei nemcsak az országban, hanem külföldön is ismerték, Séták a Római Magyarországon címmel írt könyvet a rómaiaknak az ókori Magyarországon való életéről. A könyv, amelyet a kritika és az olvasó közönség nagy örömmel fogadott, hosszasan foglalkozik Arrabona életével. A római Magyarország életét egy római vezérigazgató utazásán keresztül ismerjük meg ebben a pompás könyvben. A Dunán utaztában első nagy állomás Arrabona, a pannóniai utak egyik fontos gócpontja. Közel a Duna partján magasodik a város fölé a Káptalandomb, a római város-életének középpontja. Ez alatt alszik a római város. Majd így folytatja a kitűnő író:

»A belváros mai utcái majdnem pontosan követik a régi római útrendszer vonalát. Fenn a mai városban látként az élet, az utcák alatt alszik a múlt. Olyan ez a város is, mint Sopron: a régi arca mindenestül a föld alá került. Pedig régi írásokból tudjuk, hogy 1530 táján a győri Széchenyi-téren, viharverten bár, de még álltak az egyes római épületek. Így ölelkeznek egymással az élet és halál: a mai Győr és a halott római város némasága. Pedig Győr, vagyis Arrabona már a római korban is eleven kereskedő város volt. Rengeteg keleti kereskedő is megtelepedett itt, amint a feliratokon látható nevek mutatják, főképp szíriai emberek.«

Majd a rómaiak vízi életének nyomai után kutatva, a múzeum kérdésével foglalkozik a következő kedves sorokat írja: »Sajnos a győri múzeum egyelőre inkább terv, mint valóság. Szorgalmas gyűjtők rengeteg anyagot halmoztak fel, ez az anyag most a bencés gimnázium egyik nagy termében talált hajlékra, de annyira zsúfolt, hogy rendszeresen, nem is lehet áttekinteni. Amióta járok ebben a teremben, ahol évezredek emlékei halmozódnak egymás fölé, hallok, hogy a város máris gondoskodik pompás új múzeumi épületről. Ma annyi megértés és annyi áldozatkészség van a város vezetőségében, annyi humanista érzés, hogy a múzeum megvalósulása csak rövid idő kérdése.«

Nagyon kedves része a könyvnek, amióda a szerző azokról beszél, akik győri sétáján elkísérték. Szeretettel emlékezik meg Jenei Ferenc dr. néhány rövid archeológiai megjegyzésével tökéletesen érezte a római Arrabona elhelyezkedését és egykori életét.

Melegen méltatja az Arrabona kutatásában elvéthetetlen érdemeket szerzett dr. Lovas Elemér munkásságát, gazdag gyűjteményét. Ir a bencés tanárokról, akik nagy szeretettel és szakértelemmel vigyáznak a gazdag római anyagra. Hollósi Konrádról, aki kifogyhatatlan készséggel és szeretettel támogatta munkájában. Nagy elismeréssel adózik a bencés rendház vendégszeretetének: ez a tudós és testvéri környezet adta meg azt a szellemi légkört, amely belsőleg meggazdagította és megszínesítette az író arrabonai élményeit.

MINDENKITERDEKEL

Közellátási hírek. Az augusztus hó 24-től 30-ig terjedő husellátási héten beváltható a D-22. számú husjegyszelvény sertéshusra és az M-23. számú husjegyszelvény pedig marháhusra mindkettő a szokásos adaggal. A nehéz testi munkások pótlójának az F-22. és az F-23. számú szelvényei válthatók be ugyancsak a szokásos adaggal marháhusra. — A közellátási hivatal értesíti az állattartókat, hogy a korpautalványokat a délelőtti hivatalos órák alatt át lehet venni. — A 100 holdon aluli gazdálkodók pontterhelés mellett korpát igényelhetnek. Jelentkezni a közellátási hivatalban lehet.

Új hírszolgálati idő a rádióban. Eddig a legfontosabb hírszolgálat, amelyet 21 óra 40 perckor sugárzott a rádió, a légiveszélyek miatt gyakran elmaradt. Ezért most új műsort állapítottak meg, amely augusztus 28-tól lesz érvényben. Az eddigi 21 óra 40 perces összefoglaló híreket 20 órától 20 óra 20 percig mondják. A 18 óra 50 perckor adott hírszolgálat elmarad, helyette 22 órakor lesznek hírek. A többi hírek időpontja változatlan marad.

A szeptemberi érettségi és képesítő vizsgák. Mint ismeretes, tavasszal a vallás- és közoktatásügyi miniszter az elmúlt háborús iskolai évre és a légitámadások veszélyére való tekintettel rendkívüli módon szabályozta a tanévvégi érettségi és képesítő vizsgák rendjét. A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, amely ezt a rendkívüli szabályozást a szeptemberben megtartandó érettségi és javító képesítő vizsgákra is kiterjesztette.

Az új gyárvárosi plébános beiktatása

Vasárnap délután iktatta be a központi kerület esperese, Pokorny Miklós éneklőkanonok, belvárosi plébános Győrgyárváros új plébánosát, dr. Simon Lajost. A beiktatási ünnepség a templom előtti téren folyt le és délután 5 órakor kezdődött.

Miután felolvasták a megyéspüspök kinevező okiratát, az új plébános letette a hívek színe előtt a köteles hűvállást, Pokorny Miklós kerületi esperes meghatározott szavak kíséretében adta át a plébánosi kötelesség és hatalom jelképeit: az evangéliumos könyvet és a templomkulcsokat.

Dr. Simon Lajos nagyszerűen felépített beszédben köszöntö meg a megyéspüspöknek a kinevezésében személye iránt megnyilvánult bizalmát és fogadást tett a nagy nyilvánosság színe előtt, hogy igazi szentpáli értelemben kíván plébánoskodni és »parkodik« mindenki-nek mindene lenni.

A beiktatás után az új plébános elmondta a rombadőlt templom kapujában felállított tábori oltáron első plébánosi szentmiséjét.

Szentmise után ugyancsak a templomtérén az egyházközségi tanács díszközgyűlést tartott, melyen dr. Pongrácz Ödön th. tanácsos Melegen búcsúztatta a távozó Brantl Lajos volt plébános, székesgyházi kanonokot és ugyancsak meleg szeretettel köszöntötte a hivatalába lépő új plébánost is.

A díszközgyűlés dr. Pongrácz indítványára jegyzőkönyvben örökítette meg Brantl Lajos elévülhetetlen érdemeit.

Felszólalt a díszközgyűlésen és köszöntötte az új plébánost Kászonyi Richárd főispán, a győri testvéregyházközségek képviselőjében Szabados János igazgató, Fazekas István c. igazgató a belvárosi Credo, Németh József a gyárvárosi Jézus Szíve Szövetség, Mihályfy Béláné a Nőegylet, Katona Aranka a Leánykongregáció, Götze József a munkásság, Rábay Aranka a DL, Nagy József a KIOE, Sipos Katica pedig az iskolásgyermekek nevében mondott üdvözlő szavakat az új plébánosnak.

Brantl kanonok a meleg búcsúztatásért, dr. Simon plébános pedig a szíves fogadásért mondott még köszönő szavakat, mire a díszközgyűlés véget ért.

Díszközgyűlés után az új plébános és hitközség hideg buffere és hűtőkre látta vendégül a megjelent vendégeket.

Győr környékén bombák estek

Kedden a légiriadó alatt angolszász gépek Enese fölött elrepülve a fulu határában 8 bombát dobtak le. Ezek közül négy 250, négy pedig 100 fontos volt. Szerencsére a falura nem esett bomba, majdnem mind a mezőre és a vasúti töltésre esett, egy légiakna az országutat rongálta meg erősen. Itt légnymás következtében haláleset is volt: Radakovics Ferencné 73 éves enesei asszony az áldozat. A légnymás 2 lovat megsebesített. A bombázás után Tschurl Ernő földbírtokos, Borbély Sándor jegyző és Ludván János vezetésével a segélyosztalagok azonnal munkához láttak, de a mentésnél segítségükre volt Enese lelkes lakossága is.

Katolikus ügyek

* **Engesztelő szentóra az Orsolypitánánál.** — Augusztus 31-én, csütörtökön este, az eddigiekkel eltérően fél 8-tól fél 9 óráig lesz az engesztelő szentélmimádás az elbűvöltetés miatt. A könyörgő szentórát Pokorny Miklós kanonok, városplébános vezeti. Tekintettel a legutóbb megjelent hívek buzgóságára és nagy számára, ezúttal a templom szentélye is nyitva áll az engesztelőknak. Ugyanakkor gyónni is lehet. — Első pénteken, szeptember 1-én egész nap szentélmimádás van. Délután 5 órakor a befejező szentbeszédet Proszta Ignác kerkáplán mondja. — Kérjük a kedves hívőket, minél többben jöjjenek Jézus Szent Szívének engesztelésére a békéért.

* **Új érseki tanácsosok.** A bíboros hercegprímás Dross Elek győrrévélai hitoktatót és Pomothy Gábor dunaszentpáli plébánost érseki tanácsosokká nevezte ki.

* **Fazekas István lett a győri autonómiai iskolák központi igazgatója.** A katolikus egyházközségek képviselőtestületének pénteki ülésén az elnöklő dr. Mentés Mihály kanonok búcsúztatta a negyvenévi szolgálat után nyugalmába vonuló Fritz György központi igazgatót, aki meghatót szavakkal köszönte meg a képviselőtestület bizalmát. A képviselőtestület új központi igazgatónak egyhangúlag Fazekas István tanfőt választotta meg. Fazekas István régi kiváló munkása a katolikus nevelés ügyének, aki tanítói munkásságán kívül, mint a belvárosi Credo elnöke is nagyon élénk tevékenységet fejt ki a katolikus közéletben.

* **Templom-benedikálás Győréságon.** Szeptember 3-án ünnepélyes keretek között történik Győréságon restaurált templomának benedikálása. A templom művészi-festését és restaurálását Borsa Antal győri művész végezte kiváló sikerrel és művészettel. A rendkívüli viszonyok és nehézségek között végrehajtott templomfestés a szorgalmas és buzgó győri hívek áldozatkészségének és Soleczky Endre lelkes fáradhatatlan munkásságának dicséretre méltó eredménye.

* **Hivatalos szentmise Maglione bíbornok-államtitkár lelkiúdvéért.** Ma, aug. 26-án Budapesten a Koronázó Istétemplomban Angelo Rotta apostoli nuncius hivatalos requiemet mondott Maglione Lajos bíbornok, vatikáni államtitkár lelkiúdvéért. A gyászszertartáson résztvettek a magyar kormány kiküldöttei és a diplomáciai testület tagjai.

* **Angolszász légitámadás áldozatul esett egy olasz kanonok.** Az acqui székesegyház egyik kanonokja, Caglione a legutóbbi angol-amerikai légitámadás alkalmával életét veszítette. Temetése a lakosság jelenlétében folyt le.

Mikor nyitnak a győri iskolák?

A tankerületi kir. főigazgató kedden értekezésre hívta össze a győri középfokú iskolák igazgatóit, hogy megbeszélje velük a győri iskolák megnyitásának lehetőségeit. Az értekezletről a főigazgató hosszú sajtóközleményt adott, melynek tartalmát röviden és hűen a következőkben foglalhatjuk össze:

1. Az összes győri középfokú iskolákban a beiratásokat és javítóvizsgálatokat szeptember 1. és 9. között tartják meg. A tanulók lehetőleg személyesen jelenjenek meg a beiratkozáson, ha nem lehet, szülők vagy azok helyettese útján is beiratkozhatnak, végső szükség esetén levélben is beiratkozhatnak a szükséges iratok és a tandíj bekioldásával.

2. Kívánatos, hogy a bombaveszély miatt Győrből elmenekült tanulók jelenlegi tartózkodási helyükön maradjanak, ha van ott középfokú iskola, ott iratkozzanak be, ha ez a lehetőség nem áll fenn, okvetlen iratkozzanak be győri iskolákba. Az ilyen tanulók magántanuló szeríen folytatják tanulmányukat, tudásukról félévben és év végén vizsga keretében beszámolnak. Az ipari középiskolákban a gyakorlati tananyag eljáratása miatt azonban nincs, a kereskedelmi középiskolákban pedig csak megokolt esetben adható felmentés az iskola rendszeres látogatása alól.

3. A közép- és középfokú, vagy szakiskolák I. osztályaira nézve fennállanak az osztálylétszámot korlátozó rendelkezések és ezért kevés a valószínűsége, hogy ideiglenes tartózkodási helyükön lévő iskolákba felvehetőek, tehát a Győrből kitelepedett gyermekek helyességben teszik, hogyha Győrött iratkoznak be. Ha valamely győri iskolába már felvételt nyertek, akkor joguk van az ideiglenes tartózkodási helyükön működő azonos iskola I. osztályát látogatni. Ha azonban ilyen iskola nincsen, akkor ők is felmentést kaphatnak a rendszeres látogatás alól, de félévi és tanév végi beszámolóra, illetve vizsgára kötelesek megjelenni.

4. A népiszkolai tanulók részére a kir. tanfelügyelő tájékoztatást tesz közzé, melyben a pótbéiratás idejét és módját ismerteti. A Győrből kiköltözött népiszkolai tanulók maradjanak és iratkozzanak be a jelenlegi tartózkodási helyükön és ott végezzék tanulmányaikat.

5. A tankerületi kir. főigazgató nyomatékosan figyelmezteti a szülőket, hogy minden tankeleves korú gyermeket okvetlenül be kell iratni a megfelelő iskolába, mert a tankötelezettség alól felmentés nincsen.

6. A javítóvizsgálatokat általában ott kell tenni, ahol az előző évben jártak, de a Győrből kitelepedett tanulók a jelenlegi tartózkodási helyükön, vagy annak szomszédságában működő azonos iskolában is jelentkezhetnek javítóvizsgálatra.

7. A magántanulókra vonatkozó eddigi rendelkezések továbbra is fennállnak, a magántanulók az illető iskola igazgatóságától kaphatnak részletes útmutatást.

8. A tanítás megkezdésére vonatkozóan a tankerületi kir. főigazgató a következőket közli:

Az állami gépipari középiskolában és a Szent Orsolya-rendi nőipari iskolában a tanítás szeptember 11-én megkezdődik. A többi győri közép-, középfokú és szakiskolákban a tanítás egyelőre nem kezdődik meg. A tanítás kezdetének időpontját a tankerületi kir. főigazgató, illetve az egyházi tanügyi hatóság később állapítja meg, amikor a szükséges feltételek biztosítva lesznek. A szülők és a tanulók tehát a beiratás után nyugodtan várják meg az iskolai hirdetőnyelveken és a sajtóban megjelenő hivatalos közléseket.

A tanulók folytassák a bármilyen munkaterületen vállalt tevékenységüket és a tanítás megkezdéséig igyekezzenek hasznosan elfoglalni idejüket, hogy a válságos időkben méltóan illeszkedjenek bele a nemzet munkás és építő életébe.

HÍRKE.

Elbűvöltetés: 9-5 óráig

Gygyeszeriárak jövőheli beosztása
augusztus 28-tól szeptember 4-ig:

Megváltó-gygyeszeriár, Szóchenyi-tér.
Szent Háromság-gygyeszeriár, Hunyadi-utca.

A Kormányzó Úr szózata,

amelyet a magyar hadsereg fiatal hadnagyaihoz intézett felavatásuk alkalmával, az egész nemzethez szólott. A nemzet a világtörténelem egyik legválságosabb óráiban irányítást vár a Kormányzó Úr szózatában ezt találta meg.

Mennyit vitakoztunk azon, hogy mi a magyar, mik a legjellemzőbb tulajdonsága és milyennek kell lenni a magyaroknak? Ime, a Kormányzó Úr a bölcs magyar ember tömör szöke-szavúságával adja meg a feleletet: Legyetek kemények, köleségtudók, fegyverezettek és mindenekelőtt lovagiasok! Milyen pompás összefoglalása azoknak a tulajdonságoknak, amelyek nélkül nem magyar a magyar.

Mennyit írtak a magyarság híreről? A szózat további része ugyanezeket a tulajdonságokat idézi, mint amelyekről híresek voltunk. Ha a helyzet nem ismerése folytán csorba esett e jóhírnevünkön, majd visszazserezzük — folytatódik tovább a szózat. Milyen messzelátó, nagy horizontú, bölcs irányítás.

Amikor annyian akarják a kis nemzetek hivatását tagadni, mennyire szükséges volt a világ szemébe mondani: A Duna völgyében a honvédelem mellett mindig európai hivatást teljesítettünk. Hazánk mindenkor országutja volt a világtörténelem romboló viharainak.

S mennyire szükséges volt, hogy a legilletékesebb ajakról hallja meg az egész világ: Mi sohasem kívántuk a másét, senkitől egy négyzetmétert sem, csak ezeréves tulajdonunkat, hazánk határait védjük. Milyen jól esik hallani ebben a világháborúban, hogy mi magyarok ezt mondhatjuk el.

Megszabja napjaink feladatát is a kormányzó szózat: A nagy világégés sorsdöntő idejében, amidőn a nemzet létéről van szó, idehaza is, a belső fronton első és fő feladat a rend fenntartása. Ezt minden körülmények kö-

ERZSEBET

Előadások kezdete: hétköznap 1/4, 1/6 és 1/8 órákor; ünnepnap 1/3, 4, 3/6 és 1/2 órákor.

Szombattól hétfőig: Fény és árnyék, az artisták csillogó életében, egy nagy mesterrendező bravúros filmalkotásában: **TONELLI**. Ebben a lebilincselő filmben lélekzetállítóan izgalmas jelenetekben fonódik egybe a történet szerelmi és bűnügyi fonala. Főszereplők: Ferdinand Marian, Albert Hehn, Winnie Markus és Mady Rahl.

Keddől csütörtökig: **FELTEKENYSÉG**.

ARANYKERT

Előadások kezdete hétköznap 1/4, 1/6 és 1/8 órákor; ünnepnap 1/3, 4, 3/6 és 1/2 órákor.

Szombattól keddig: Közkevénytől PÁGER Vaszary János ragyogó zeneszigetében: **HAZASSÁG**. Egy modern házasság különös története. Többi szereplő: Muráti L., Perényi, Zsilley, Pethes, Maklár.

(Szerzőtől: PÁGER felejthetetlen filmje: **DR. KOVÁCS ISTVÁN**.)

Aramvonalas
Zeiss „Perivist”
nagy látószögű szemüvegek,
lencsék, lépcsők, fényképezőgépek, kizárók

PFLANZL ÁGOSTON Győr, Baross-út 20. szám.
Iráskész és szerszámgyártó mesternél
Telefon: 2-29. szám.

zött és mindenki vel szemben biztosítani fogjuk. Nagy megnyugvás ez minden magyarnak, hogy az ország Kormányzója garantálja, hogy az ország belső rendje még egyszer nem fog felborulni. Ez ad reményt arra, hogy a nagy válságból is becsülettel és meg nem gyengülve kerülünk ki.

Mert még neked virulnod kell 6 hon,
Túl és innen sok késő századon!

Kitüntetés. A m. kir. honvéd vezérkar főnöke a jelenleg is harctéri szolgálatot teljesítő dr. Langmár Lajos orvosászlósnak kiváló és eredményes teljesítményeiért dicséret elismerését fejezte ki.

Kinevezések. Az iparügyi miniszter dr. Szeghalmi László földinket, az Ipartestületek Országos Központja igazgatóját, az Országos Közoktatásügyi Tanács tagjává kinevezte. — A földmívelésügyi miniszter dr. hegyeshalmi Fischer Kálmán közellátási felügyelőt ideiglenes minőségű miniszteri fogalmazóvá kinevezte.

Behelyettesítés. Az alispán dr. Makai Béla sorópai kái helyettes községi jegyzőt, a megüresedett dunaszegi körjegyzői állásba helyettesítette be.

Hírek a pénzügyigazgatóságról. Dr. Virágh Aladár pénzügyi főtanácsos, aki a beteg dr. Lapacher Károly helyett a pénzügyigazgatóság ügyeit vezette, szabadságra ment. Szabadsága tartama alatt a pénzügyigazgatóság vezetését dr. Mórocz Mihály pénzügyi tanácsos vette át.

Gombamérgezés Sopronban. Guzmits Mihály és felesége soproni lakosok házalótól vásárolt ismeretlen gombától rosszul lettek. Kórházba szállították őket, ahol gyomormosást alkalmaztak, de Guzmitson már segíteni nem lehetett. Felesége állapota azonban nem életveszélyes. A nyomozás megindult az árus feltalálására.

Anyák napja. Meghítt, felemelő ünnepségben részesítették a vármegyházán a sokgyermekes anyákat. Megjelentek a hatóságok és négyesültek képviselői és kedves műsor keretében adták át a sokgyermekes anyáknak a kitüntetés és 100—100 pengő pénzzutalmat.

Kitüntetések a légoltalmnál. Szent István ünnepén díszszemle keretében adta át a légoltalmi jelvényeket Baumann István ezredes, állomásparancsnok a kitüntetetteknek. Rövid beszédben méltatta önzetlen munkájukat, melyet a haza és a köz érdekében kifejtettek. — Örömmel köszöntjük a kitüntetetteket: Hőfer Vilmos kormányfőtanácsos, ny. polgármester helyettes, a légő érdemes elnökét és a fardahatatlant, önfeláldozó munkát végző Peredi István tűzoltóparancsnokot, Ámon Ferenc dr. orvosát és a harctéren küzdő Giczi őrmestert.

Ismeretlen holttest a Dunában. Augusztus 14-én Ercsi község határában, a strandfürdőnél 50 év körüli, teljesen ruhátlan, ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttest, amely 8—10 napja lehetett a vízben, 160 centiméter magas, kerekarcú, haja fekete.

Temetés. László József m. kir. kormányfőtanácsos, a Győri Takarékszövetkezet elnökének hitvesét, Pénzes Saroltát, aki hosszas szenvedés után elhunyt, pénteken temették el nagy részvétnyilvánítás mellett.

Lakásfosztogatás. Két fiatalkorú suhancot fogott el a győri rendőrség; több bombázott lakásban nagyobb értékű ruhaneműket lopkodtak össze. Az eljárás megindult ellenük.

Csizmadia Andor dr. Nagybánya polgármestere. Lapunk volt szerkesztőjét és sokáig belső munkatársát, a jeles jogi író, dr. Csizmadia Andor kolozvári tanácsost, aki nemrég szerezte meg a magántanári habilitációt, a belügyminiszter Nagybánya polgármesterévé nevezte ki. A kinevezéshez őszinte és meleg szeretettel gratulálunk.

Az elmúlt hét anyakönyve. Házasságok kötöttek: Erdődi László és Schulz Terézia, Puter Sándor és Németh Erzsébet, Fekete József és Jelencsics Blanka, Kránitz István és Ács Margit, Dr. Trattner István Imre és Szollár Irén, Varga József és Varga Erzsébet. — **Elhaláloztak:** Koncos Géza 71 éves, özv. Maradics Istvánné szül. Hóri Erzsébet 84 éves, Egri János 65 éves, Martini István 62 éves, Kiss József 32 éves, özv. Berger Józsefné szül. Csizsár Vilma 70 éves, Micákó Ferenc 18 éves, Hadzsi Musics Julia 1 éves, Pápai Irén 10 hónapos, Gábrriel Nándorné szül. Tasner Zsófia 70 éves, Katona István 24 éves, Szivós József 54 éves, László Józsefné szül. Pénzes Sarolta 62 éves, Némethi Dezső 22 éves. — **Született az elmúlt héten 6 fiú- és 9 leánygyermek.**

Hat hónapi börtön — lopásért. Kulesár Mihályné győri lakos gazdaasszonyának szegődött Környebányára, ahol a kenyéradó családot ruhanemű és élelmiszer terén teljesen kította. Félévi börtönbüntetést kapott.

Rövid sporthírek. A körzeti bajnokság keretében a győri csapatok is bajnoki mérkőzéseket játszanak: Az ETO Győrtől látja vendégül a SFAC csapatát. A mérkőzés az Erzsébetligeti pályán lesz. — A Kerület együttese Sopronban játszik az SVSE-csapatával. A GyAC Komáromba utazik, ahol a KAC lesz az ellenfele.

Vigyázzunk a talált robbanószerekkel. Egy soproni őrzőgyerek a mezőn kézigránátot talált. Játszadózás közben a kézigránát felrobbant és a szerencsétlen gyermek kezefejét teljesen leszakította.

Bérlegeltetési engedély megadása. Az erdei bérlegeltetés engedélyezési eljárásának meggyorsítása érdekében a kormány újabb rendeletet adott ki, amely a hivatalos lap szombati számában jelent meg s amelynek értelmében erdei bérlegeltetésre az engedélyt a jövőben az erdőigazgatóságok is megadhatják.

Internálják a gyalázkodó röpiratok terjesztőit. Az utóbbi időben ismételtelen előfordult; hogy különböző gyalázkodó hangú és tekinélyromboló röpiratok látak napvilágra. Illetékes helyen közölték, hogy a hatóságok ezeknek a röpiratoknak a terjesztését megakadályozza, a szerzőket, soksorosítókat és terjesztőket pedig azonnal internálja.

Sopron városa nagyobb mennyiségű mákot szerzett a fogyasztóközönség részére. A közellátási hatóságok 15 métermázsát juttattak a kereskedőknek, akik azt a fogyasztóközönség között osztották szét.

A soproni rendőrkapitánysághoz helyezték át dr. Károly József marosvásárehlyi rendőrségi fogalmazót.

A sertésállomány színvonalának emelése céljából a földmívelésügyi miniszter ez évben is osztat ki kedvezményes áron tenyészkocákat.

Tetőjavítás közben lezuhant három méter magasból Fekete Vince nagyecenki kőműves. A mentők eszméletlen állapotban, külső sérülésekkel és agyrázkódással szállították kórházba.

Szállít külföldre is. Exhumál a „JÓSZIV” Temetkezési Vállalat Kft. Győr, Tivadar püspök-u. 12 és Széchenyitér 1. Telefon: 13-38 éjjel is. — Legdiszesebb rendezés. Dús felszerelés, nagy raktár. Előnyös feltételek.

Névnapra, születésnapra virágot, koszorút, csokrot
STIX
virágüzletben
Győr, Deák F.-u. 6. — Husiacsánál.
Telefon: 9-46.

Kályhák és tüzhelyek
olcsón, gyári áron

Armuth

vaskereskedésben

Telefon: 8-48.

Győr, Andrásy-ut 29.

Kapuy József
„Fekete Kutya” drogeriája
Kazinczy-utca 18. Telefon: 535.

Keresztény cég

Pallos Károly

férfi- és gyermekruha raktára

Győr, Czuczor Bergely-utca 16. sz.

Mérték utáni rendelések saját műhelyünkben eszközölthetnek
Teljes csokrosfelszerelésű állandó raktára

Jószágokrények
nagy választékban

Sándori Nándor „Fia

vaskereskedésében,

Győr, Baross-út 31. sz.

Telefon: 58. Alapítva: 1860.

Ist. Boros József villanyműszerész-mester
Győr, Jedlik Ányos-utca 8.
Telefon: 2-28 szám